

Zodra Rusland is verslagen, moet Oekraïne oppassen voor Turkije en China

Posted on 27 september 2025 by Wim Groot

Rusland claimt vooruitgang te boeken in de oorlog tegen Oekraïne. Oekraïne weet daarentegen steeds meer de economie van Rusland te ondermijnen door gerichte aanslagen op de belangrijkste bron van inkomsten van Rusland: de olie-industrie. Hiermee wordt het Russische verdienmodel verzwakt en merkt ook de Russische bevolking, die de oorlog en terreur van Vladimir Poetin in overgrote meerderheid steunt, de gevolgen ervan in hun portemonnee.

Dat de oorlog voor de Russen allesbehalve goed verloopt, valt ook af te lezen aan de toenemende terreur op Oekraïense steden. Het lukt Rusland niet Oekraïne op het slagveld te verslaan. Daarom probeert Poetin de Oekraïense bevolking angst aan te jagen en uit te putten door nachtelijke drone- en raketaanvallen. Waar de Russen aan het begin van de oorlog er nog voor kozen om de centra van steden als Kiev en regeringsgebouwen te ontzien, proberen ze die nu steeds meer te raken.

Russische stuiptrekkingen

Deze nachtelijke terreur is een wanhoopsoffensief. Het zijn de stuiptrekkingen van een imperialistische grootmacht. Als je wil zien hoe de macht en de invloed van Rusland is verschrompeld, moet je naar de voormalige Sovjetlanden in de Kaukasus en Centraal-Azie. De afgelopen week was ik in Oezbekistan en Azerbeidzjan, twee voormalige Sovjetrepublieken die begin jaren negentig onafhankelijk werden. Tot aan de grootschalige invasie in Oekraïne had Rusland een grote invloed in deze regio. Azerbeidzjan grenst direct aan Rusland (en aan Iran). Tot augustus 2023 had Rusland bijna 2000 militairen in de Azerbeidzjaanse regio Karabach om toe te zien op het bestand tussen Armenië en Azerbeidzjan dat met Russische bemiddeling in 2020 werd gesloten. Oezbekistan grenst niet direct aan Rusland, maar van oudsher werken veel Oezbeken als gastarbeider in Rusland. Vanwege de Russische discriminatie en geweld tegen Oezbeken werken veel van deze arbeidsmigranten tegenwoordig liever in de EU dan in Rusland.

In beide landen is de zichtbaarheid van Rusland vrijwel verdwenen. De rol van Rusland is daar overgenomen door China en Turkije. Dat zie je in het straatbeeld. De grauwe betonnen Sovjet-flatgebouwen uit de jaren tachtig zijn vervangen door glanzende en spiegelende nieuwbouw.

Ondanks de vele vier- en zesbaanswegen dwars door Tashkent en Bakoe (de hoofdsteden van respectievelijk Oezbekistan en Azerbaidjan) worden beide steden geteisterd door een verkeerschaos door de vele auto's. Niet verwonderlijk als een liter benzine minder dan een euro kost. Russische automerken als Lada en Wolga zijn volledig verdwenen. Het straatbeeld wordt gedomineerd door Chevrolets van het Koreaanse bedrijf Daewoo, en door de vele Chinese automerken als BYD, Xpeng en Lynk & Co. In Oezbekistan zie je vrijwel geen Europese of Amerikaanse auto's, in Azerbeidzjan zijn ze een minderheid. Dit weerspiegelt de economische en politieke invloed van de verschillende machtsblokken in de Kaukasus en Centraal-Azië.

In Centraal-Azië wordt het Russische imperialisme vervangen door het Chinese imperialisme. Oezbekistan ligt aan de nieuwe zijderoute, de Chinese strategie om door economische en culturele samenwerking met landen in Eurazië politieke invloed en hegemonie te verkrijgen. De Amerikaanse invloed is in Oezbekistan maar in beperkte mate aanwezig, hoewel Donald Trump het land binnenkort zal bezoeken. De EU is volledig onzichtbaar.

Penetrante petroleumgeur

Sinds Rusland eind december 2024 een Azerbeidzjaans passagiersvliegtuig neerschoot en weigerde hiervoor excuses te maken, zijn de verhoudingen tussen beide landen in snel tempo verslechterd. De relatie bereikte een dieptepunt toen een paar maanden later Russische speciale troepen om onduidelijke reden twee Azerbeidzjaanse broers in een politiecel in Jekaterinenburg om het leven brachten.

Sinds de Russische vredestroepen in 2023 uit de regio Karabach zijn vertrokken en Armenië en Azerbeidzjan in het Witte Huis in Washington na dertig jaar oorlog een vredesverdrag hebben gesloten, is de rol van Rusland in de Kaukasus vrijwel uitgespeeld. Azerbeidzjan richt zich meer op Turkije en het Westen. Het ontbrak ook op het Intervision songfestival dat Poetin afgelopen weekend in Moskou organiseerde.

Voor het Westen is Azerbeidzjan interessant omdat het een belangrijke olie- en gasproducent is. In Bakoe hangt vrijwel continu een licht penetrante petroleumgeur. Het vredesverdrag tussen Azerbeidzjan en Armenië kan ook de weg vrijmaken voor EU-landen, waaronder Nederland, om de banden met Azerbeidzjan aan te halen. Op dit moment is de relatie vrij koel omdat Europa in het conflict de kant van Armenië heeft gekozen.

Fait accompli

In landen als Oezbekistan en Azerbeidzjan zijn de sporen van het Russische imperialisme vrijwel volledig uitgewist. Dit verlies aan invloed zal ook Poetin niet ontgaan. Op dit moment heeft hij niet de militaire capaciteit daar iets aan te doen. Oekraïne vecht tegen Rusland niet alleen onze oorlog uit, maar ook die van de voormalige Sovjetrepublieken in de Kaukasus en Centraal-Azië.

Ook voor deze landen is het van levensbelang dat Oekraïne de oorlog tegen Rusland wint. Als Rusland is verslagen, kan de EU niet achterover leunen. De kans is groot dat China en Turkije nadat de oorlog is beëindigd hun invloed in Oekraïne willen vergroten. Om dat te voorkomen en ervoor te zorgen dat Oekraïne een open en democratische samenleving blijft en geen speelbal wordt van de autocratische regimes van Xi Jinping en Recep Erdogan, moet de EU Oekraïne dichter bij Europa halen. De EU moet een fait accompli scheppen voor Rusland maar ook voor China en Turkije door Oekraïne versneld lid van de EU te maken.

Wynia's Week brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week, **156 keer per jaar**, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. [Doet u mee?](#) Hartelijk dank!